

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

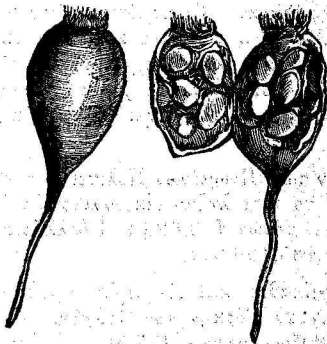
ΜΕΡΟΣ Α'. — ΦΥΤΑ

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Καρποί.

Όταν τὸ ἄνθος μαρανθῇ καὶ πέσῃ ἀπομένει κατὰ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ στελέχους αὐτοῦ· τοῦτο κρατεῖ τοὺς σπόρους, ὡς φαίνεται ἐν τῷ ῥόδῳ. Όταν τὰ ὠραία φύλλα τοῦ ἄνθους πάντα διασκορπισθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, τὸ στρογγύλον πυκνὸν μέρος τὸ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ στελέχους ἀριέμενον περιέχει τοὺς σπόρους, ὁ λογὸς οὗτος αὐξάνη ὀλίγον καὶ γίνεται ἐρυθρόπρος. Ἄν τὸν ἀνοίξητε βλέπετε τοὺς σπόρους ἐν αὐτῷ.

Ἐνταῦθα παρίσταται ἡ σποροδόχος τοῦ ῥόδου ἐν

τῷ πρώτῳ σχήματι ὡς ἐν ὅλῳ, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ὡς κεκομμένη, ἵνα δεῖξωμεν τοὺς σπόρους· βλέπετε ὅτι οἱ σπόροι εἰσὶ πυκνοὶ ἐντὸς αὐτῶν καὶ δὲν ἀπομένει θέρσις δι' ἄλλο τι.

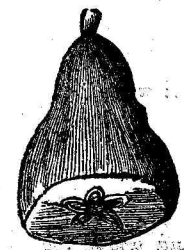
Τοῦτο δὲν καλοῦμεν καρπὸν, διότι καὶ μικρὸς εἶναι καὶ δὲν ἔχει καλὴν γεῦσιν.

Ἄλλ' ἴδετε τί ἀπομένει ὅταν ἐν ἄνθος ἀπιδιᾷ πέσῃ. Ἐχει τὸ αὐτὸ σχῆμα πρὸς ὅ,τι ἀπομένει ὅταν τὰ φύλλα τοῦ ῥόδου σκορπισθῶσιν. Ἄλλ' εἶναι μεγαλύτερον ἐκεῖνου. Όταν εἶναι εἰς πλήρη αὐξήσιν εἶναι μεγαλύτερον ἢ ὅσον χρειάζεται διὰ νὰ κρατήσῃ τοὺς σπόρους. Οἱ σπόροι εἰσὶ μικρὸν μόνον μέρος αὐτοῦ· εἶναι κατεσκευασμένον διὰ φαγητὸν ὡς ἐπίσης καὶ διὰ νὰ κρατῇ τοὺς σπόρους ἐντὸς αὐτοῦ, διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὸ καλοῦμεν καρπὸν.

Ἰδοὺ ἐν μικρὸν ἄπιον καμμένον εἰς τοιοῦτον τρώ-

πον ὥστε νὰ δεικνύῃ τοὺς σπόρους. Βλέπετε ὅτι εἶναι λίαν διάφορον ἀπὸ τῆς σχήματος ἄπιου ἐχούσης σποροδόχου τοῦ ῥόδου.

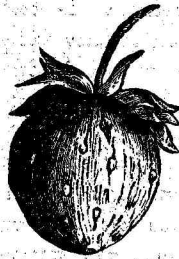
Όταν τὸ ἄνθος τῆς πορτογαλλέας πέσῃ, βλέπετε μικρὰν στρογγύλην σφαῖραν οὖσαν ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ στελέχους. Αὕτη αὐξάνει παραπολὺ, καὶ ὅταν ᾖ ὥριμος, εἶναι μεγάλη καὶ κιτρίνου χρώματος· ὡς

συμβαίνει μὲ τὸ ἄπιον, τὸ πορτογάλιον εἶναι μεγαλύτερον ἢ ὅσον ἀναγκαῖο διὰ νὰ κρατήσῃ τοὺς σπόρους. Τὸ καλοῦμεν δὲ καρπὸν, διότι ἐγένετο ἵνα τὸ τρώγομεν.

Τὰ πλείστα τῶν χαμοκεράσων ἔχουσι τοὺς σπόρους ἐντὸς αὐτῶν, ἡ φράουλα ὁμῶς τοὺς ἔχει ἐπὶ αὐτῆς, καὶ οὕτω ἔχει καλὸν τὸ σχῆμα.

Πάντα τὰ χαμοκεράσα ταῦτα εἰσὶ μεγαλύτερα ἢ ὅσον χρειάζεται διὰ νὰ κρατήσῃ τοὺς σπόρους. Ὁ Δημιουργὸς τὰ προώρισε διὰ καρπούς. Ἄλλ' οὐδέποτε ἐθεώρησε νὰ καταστήσῃ καρπούς τὰς σποροδόχους τῶν ῥόδων καὶ τοιούτωντρόπως τὰς κατεσκεύασε τόσον μεγάλας ὥστε νὰ κρατῶσιν ἀκριβῶς τὸν σπῆρον.

Τὰ ἄνθη τῆς σταφυλῆς εἰσὶ μικρά καὶ λεπτά καὶ πολὺ μικρότε-

ρα τοῦ καρποῦ ὅστις σχηματίζεται μετὰ τὴν πτώσιν τῶν. Ἡ ῥαξ τῆς σταφυλῆς εἶναι τι πλείστορον σποροδόχου. Ἐὰν ᾖτο προωρισμένη ἀπλῶς νὰ κρατῇ μόνον τὸν σπῆρον, δὲν θὰ εἶχε τὴν χυμώδη ἐκείνην σάρκα ἥτις εἶναι τόσον εὐάρεστος τὴν γεῦσιν.

Οἱ καρποὶ διάφορα ἔχουσι μεγέθη. Οἱ καρποὶ τινῶν φυτῶν εἰσὶ μέγιστοι, ὡς ἡ κολοκίνη καὶ ὁ πέπων. Οἱ καρποὶ μεγάλων τινῶν δένδρων εἰσὶν ἐλάχιστοι, ὡς τὸ κάρυον καὶ λεπτοκάρυον. Ἡ βάλανος εἶναι μικρὸν κάρυον, ἀλλὰ γινώσκουσιν οἱ παῖδες ὅτι αὐψηλαὶ δρυὲς ἀπὸ μικρῶν βάλανων φύονται». Δένδρα τινα ἐν τοῖς θερμοῖς κλίμασι φέρουσι μεγίστους καρπούς, ὡς ἐπὶ παραδείγματος τὰ Ἰνδικὰ κάρυα.

Οἱ καρποὶ τῆς γῆς τοὺς ὁποίους τὸ πλείστον μεταχειρίζεται ὁ ἄνθρωπος ἔχουσι σχῆμα σπῆρων, ὡς ὁ σίτος, ὁ ἀραβόσιτος, οἱ φασόλοι, οἱ κύαμοι κτλ. Οἱ πλείστοι τῶν παραγομένων καρπῶν τοιοῦτου εἶδους χρησιμεύουσιν εἰς τὴν τροφήν ἡμῶν, ἐλάχιστον δὲ μέρος φυλάσσομεν διὰ σπῆρον τοῦ προσηχοῦς ἔτους. Τὰ διάφορα εἶδη τῶν δημητριακῶν καρπῶν μεταχειρίζομεθα εἰς κατασκευὴν ἄρτου, τοῦ οὐσιωδέστερου ἀντικειμένου τῆς τροφῆς ἡμῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῇ κυριακῇ προσευχῇ ἡ λέξις ἄρτος σημαίνει τροφήν ὅταν λέγωμεν· Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.

Οἱ σπόροι ἐξ ὧν κατασκευάζομεν τὸν ἄρτον ἡμῶν εἰσὶν ἐλάχιστοι ἀλλὰ παράγονται πολλοὶ συγχορώνως.

ΤΙ ΠΡΟΗΛΘΕΝ ΕΞ ΕΝΟΣ ΠΟΤΗΡΙΟΥ ΟΙΝΟΥ

Ὁ δούξ τῆς Αὐρηλίας ἦτον ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου, καὶ ὁ κληρονόμος τῶν δικαιωμάτων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἦτο λίαν εὐγενὴς νέος, τὸ γενναῖον δὲ αὐτοῦ φρόνημα κατέστησεν αὐτὸν γενικῶς δημοφιλῆ. Πρωτὰν τινα προσεκάλεσε φίλους τινὰς εἰς πρόγευμα ὅτε ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Παρισίων ὅπως μεταβῇ εἰς τὸ τάγμα του. Ἐν τῇ εὐθυμίᾳ τοῦ συμποσίου ἐπὶ ὀλίγον περισσότερον οἶνον τοῦ συνήθους, δὲν ἐμέθυεν ὁμῶς. Δὲν ἦτο διόλου ἀτάκτων ἔξωθεν ἄνθρωπος, εἶχε παραπολὺ ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲ χαρακτῆρα, ἀλλ' ἐν τῇ εὐθυμίᾳ ὥρᾳ ἐπὶ ἐν ποτήριον περιπλέον. Πῶν τὸ τελευταῖον ποτήριον τοῦ ἀπεχαιρετισμοῦ ἐπ' ὀλίγον